

Mestna uprava namerava mnogo poslopiti graditi v prihodnjem letu

Mestna vlada v Clevelandu bo potrošila v prihodnjem letu najmanj \$11,500,000 in mogoče \$16,000,000 za javne naprave in zgradbe. Mnogo gradnje se bo začelo prihodnje leto, dasi niso nujne, vendar se bo oziralo na polczaj brezposelnih, in se bo z gradnjami začelo prej, kot se je mislilo. Kako visoka bo svota za javne gradnje v mestu, bo odvisno od tega, kako visoka bo davčna svota, katero sedaj študira. Gotovo je sedaj to, da bo mestna vlada koncem februarja ali začetkom marca meseca najela 2,500 brezposelnih delavcev, ki bodo dobili od 10 do 15 tednov delo. Poleg tega organizira sedaj mestna posredovalnica za delo lastnike hiš, da se organizirajo v skupinah od 15 do 30, in da vsaka izmed teh skupin obljubi, da najame enega ali dva brezposelna za razna manjša dela okoli hiše, kot čiščenje, male poprave, barvanje in enako. Dva člana mestne posredovalnice za delo sta odšla v Buffalo, kjer študirata enak načrt, ki se je uveljavil v dotičnem mestu. Mesto samo bo pa začelo graditi dve večji šoli in popravilo se bo sedem šol, kar bo zneslo \$7,000,000. Nameravajo zgraditi tudi dvoje novih ognjegasnih in eno policijsko postajo, kot tudi povečati Warrensville zavod in mestno bolnišnico.

Prepir za šerifa

Ako bo moral sedanji šerif Sulzmann iz svojega urada radi razsodbe sodnije, tedaj se bo vnel živahen boj glede njegovega naslednika. County komisariji imenujejo slednjega. Komisariji so trije, republikanec Cook in Harris, in demokrat Gorman. Večina odloči. Predlagan je bil republikanec Eirick, toda proti njemu je Harris, predlagan je bil republikanec Tomson, toda proti njemu je Cook, dočim je Gorman predlagal demokrata Alberja. Najbrž ne bo nihče izmed teh, pač pa se je pojavilo gibanje, da se imenuje direktorja javne varnosti Barrya za šerifa, ki je baje na potu izvolitvi Morgana županom in bi se ga z imenovanjem šerifom iznebili.

Podedoval nepričakovano \$40,000,000

Pittsburgh, 25. decembra. Kako bi se vi počutili, če bi vam nepoznan sorodnikom nenadoma zapustil štirideset milijonov dolarjev? Menda ravno tako kot Charles Van Wagner, prodajalec zavarovalnice v tem mestu. Wagner je izjavil, da bo še naprej prodajal zavarovalnico, ker brez dela ni prijetno živeti. \$40,000,000 mu bo ravno prav prišlo, da si "zboljša" življenje. Denar mu je zapustil stric Henry Miller, ki je dobil denar iz petrolejnih vrelcev.

Federacija dr. S. N. P. J.

Clevelandška Federacija dr. S. N. P. J. bo obdržavala svojo mesečno sejo v nedeljo 27. decembra to je jutri, v Slovenskem Narodnem Domu ob 9. uri dopoldne. Ker zastopniki društev niso bili pozvani z dopisnicami, se jih opozarja, da vpoštevajo ta opomin, ter se vdeležijo seje polnoštevilno. J. F. Terbizan, tajnik.

* 92 jetnikov so spustili iz zaporov v Norwalk, Ct., za Božič.

Zvezni prohibicijski agenti so divjali v nočnih klubih v New Yorku

New York, 24. decembra. Newyorčani, ki posejajo nočne klube, so nameravali prirediti bučno praznovanje Božiča, toda račune so jim prekržili zvezni prohibicijski agenti, ki so v celih armadah udrli pred Božičem, oboroženi s sekirami in krampi, v razne lokale, katere so razbili, kot bi planili nad nje roparji in tolovaji. Zlasti je opustošenje od strani vladnih agentov divjalo med 50. in 60. cesto, takoj poleg Fifth Ave., kjer bivajo milijonarji. Stotine privatnih božičnih proslav je bilo namenjenih, da se vršijo v bogato opremljenih lokalih, ki so pa danes, po odhodu zveznih agentov, samo še kup razvalin. Ne samo, da so zvezni prohibicijski agenti zaplenili nekako \$200,000 vrednosti v finem žganju, vinu in šampanju, pač pa so tudi razbili opremo, mize, stole, zastore in enako v nočnih klubih. Računa se, da so zvezni agenti naredili za več kot en milijon dolarjev škode v dotičnih prostorih. Lastniki teh klubov so bili pripravljivi za tisoče gostov ob Božiču. Prostor pri mizi je veljal za par \$15,00. S tem se je dobilo jesti, dočim je bilo za pijačo posebej plačati. Seveda se božične gostije radi obiska federalcev niso vršile. V New Yorku je bilo poslanih 200 federalnih agentov iz drugih mest, da so New York "očistili." Ostalo je pa seveda dovolj drugih, manjših klubov, kjer so se proslave nemoteno vršile. Vsega skupaj so zvezni agenti aretirali 124 oseb v raznih lokalih.

Pridiga, ki ni bila popolnoma uspešna

Pittsburgh, Penna., 24. decembra. Dobro pridigo se lahko drži tudi v avtomobilu, v katerem so trije banditi kot poslanci, kot se je prepričal pastor Rev. Ewers od tukajšnje baptistovske cerkve. Pastor ni hotel ničesar povedati, kaj je pridigal, toda svoji pridigi se ima zahvaliti, da je danes še lastnik svojega avtomobila in ure, dočim so mu denar odnesli. Trije banditi so napadli pastorja v njegovem avtomobilu. Hoteli so mu vzeti avto, uro in gotovino. Peljali so ga v avtomobilu do mestne meje, kjer so ga hoteli vreči iz avtomobila. Pastor je pa tekom vožnje resno pridigal banditom, kar je imelo za posledico, da so mu vzeli samo gotovino, pustili pa avto in uro.

Dekle, ki se je prodajalo, se bo poročilo

Philadelphia, Penna., 24. decembra. 21 letna Mary Clowes, ki je nedavno tega naznanila v časopisju, da poroči kogarkoli, kdor ji da \$10,000, je svojo ponudbo zavrgla. Poročila se bo z nekim Stantonom, brivcem, ki je slišal o njej in ki je obljubil jo poročiti in pomagati njenim staršem, dasi nima \$10,000, niti enega tisoča ne.

Cerkve polne

V treh slovenskih cerkvah se je vršila za Božič maša polnočnica. Cerkve sv. Lovrenca, Marijina cerkev v Collinwoodu in cerkev sv. Kristine na Bliss Rd. so bile natlačene polne. Že pol ure pred začetkom sv. maše, je bilo nemogoče priti v cerkev. Tudi na božični dan so bile cerkve pri vseh mašah prenapolnjene.

Tudi ameriške železnice so dobile darilo

2500 jetnikov oproščenih za Božič v raznih državah od gubernierjev

Dan pred Božičem je bilo v 14 različnih ameriških državah izpuščenih 2500 jetnikov iz raznih ječ, za kar se imajo zahvaliti izvršnim oblastim posameznih gubernierjev. Preživeli so Božič prvič po dolgih letih pri svojih družinah ali pri svojih prijateljih. Večinoma so to bivši roparji, tatovi, sleparji, ponarejevalci, požigalci in drugi kršilci prohibicije. Devet gubernierjev v devetih različnih državah se je pa izjavilo, da za letošnji Božič niso nikomur dovolili svobode. Največ jetnikov je izpuštil gubernier države Mississippi, ki je tudi zapustil gubernierski urad, ker je pretekle vrči iz avtomobila. Gubernier Bilbo je malo predno je zapustil gubernierski urad, pomilostil 180 jetnikov iz državnih zaporov. Enako skoro umiljen je tudi gubernier Miller iz države Alabama, ki je pomilostil nad 100 jetnikov. Gubernier Parnell iz države Arkansas je pomilostil 144 jetnikov. Tudi v New Yorku je tekom zadnjih 14 dni pred Božičem bilo izpuščenih 300 jetnikov.

Mladenič umrl

V četrtek zjutraj je umrl v cvetoči mladosti Frank Blatnik, star šele 15 let, potem ko je bolehal 6 mesecev. Fant je bil rojen v Clayton, Penna. Tu je bil član društev sv. Kristine, št. 219 K. S. K. J. Tu zapuščala starše Antona in Jennie Blatnik, tri sestre in dva brata. Pogreb se vrši danes zjutraj iz hiše žalosti na 19611 Mohican Ave. pod vodstvom A. F. Svetek Co. Prizadetim sorodnikom izražamo naše globoko sožalje!

* V Argentini imajo izvrstno žetev pšenice.

Senator Borah svetuje, da zapustimo Evropo, da se umaknemo bankrotu

Washington, 25. decembra. Državniki v tem mestu predsednikom Hooverjem vred so dobili za Božič precejšen udarec, ko je Youngova komisija za nemške reparacije poročala, da Nemčija ne bo v stanu ničesar plačati na reparacije, tudi potem ne, ko potече doba moratorija v prihodnjem juliju. Senator Borah, progresivni načelnik senatnega odseka za tujezemске zadeve, je izjavil, da edina rešitev za Evropo in edina pot, da se vrne prosperiteta v Zedinjene države je, ako se pozabi na evropske reparacije. Senator Borah je ostro povdarjal, da se Amerika absolutno umakne iz Evrope, sicer pride svetovni polom. "Nekaj nas bo veljalo, ako zapustimo Evropo," je dejal senator Borah, "toda ako se držimo Evrope, tedaj pride absoluten bankrot Amerike in vsega sveta." Senator Borah je izjavil, da je Amerika po končani svetovni vojni poslala v Evropo že \$45,000,000,000, ne da bi to položaj kaj izboljšalo. Od nemške prosperitete je odvisna prosperiteta ostale Evrope, in Nemčija ne more nikdar k sebi, dokler bo morala plačevati vojno odškodnino. Nekateri trdijo, da mora Francija dobiti povračilo za škodo, ki jo je trpela, ker je Nemčija napovedala vojno. Toda Nemčija je po vojni plačala že \$9,500,000,000 odškodnine, in 52 procentov te svote je šlo Franciji, ki je, po svoji lastni izjavi, dobila že dvakrat toliko, kot je pa trpela škoda.

Banket za Sulzmannu

The Racing Fans Association namerava prirediti 6. januarja slavnosten banket šerifu Sulzmannu. Povabljen bo tudi gubernier White.

Zvezna vlada namerava znižati stotisočim uslužbencem njih plače

Washington, 24. decembra. Kongres Zedinjenih držav namerava znižati plače vladnih uslužbencev na jako drastičen način. Pri tem znižanju plač bi bili prizadeti vsi, ki zaslužijo \$2,000 ali več na leto. To se je sklenilo na skrivni konferenci raznih vladnih in kongresnih zastopnikov, kot je včeraj naznanil senator Borah. Plač ne bi znižali le zveznim sodnikom in uslužbencem sodnij. Tudi predsednikova plača bi ostala nedotaknjena, v ostalem pa bi bili prizadeti vsi, ki zaslužijo \$2,000 ali več na leto, in izvzeti ne bi bili niti kongresmani. Vseh kongresmanov je 531, katerih vsak zasluži na leto \$10,000.00, ali skupaj \$5,310,000. Deset procentno znižanje bi samo tu prihranilo na leto \$531,000. V kongresu je nadalje 3,000 uslužbencev, ki imajo več kot \$2,000 na leto plače, in tu bi se zopet prihranilo \$700,000. Nadalje se kongres posvetuje glede načina, kako bi se črtalo iz proračuna za leto 1932-1933 najmanj \$300,000,000. Hoover je sicer priporočil to svoto, toda demokrati, ki imajo večino, temu nasprotujejo. Omenjena svota reprezentira nabavo raznih potrebščin, ki pa po mnenju demokratov niso neobhodno potrebne. Zvezna blagajna ima vedno bolj naraščujoč deficit, in iniciativa, da se znižajo stroški do skrajnosti, je prišla iz demokratskih vrst.

Ponarejen denar

Tajni agenti zakladniškega oddelka zvezne vlade svarijo trgovce in druge pred ponarejenimi \$10.00 bankovci. Bankovci so ponarejeni po onih iz VII. federalnega rezervnega distrikta iz Chicage.

168 oseb ubitih na božični dan po Ameriki v raznovrstnih nesrečah

Charlotte, N. D., 26. decembra. (V soboto). V predmestju tega mesta je danes zjutraj zadel brzovlak Southwestern železnice na železniškem križišču avtomobil, v katerem se je nahajalo devet oseb. Osem jih je bilo ubitih in ena nevarno ranjena.

Po vsej Ameriki je bilo ob praznovanju Božiča letos ubitih 168 oseb, največ v raznih avtomobilskih nezgodah, deloma pa doma pri praznovanju božičnih praznikov. Lepo vreme na božični dan je izvabilo nenavadno visoko število avtomobilov na prosto. Sedemnajst oseb je bilo ubitih v koliziji z vlaki. Devet oseb je umrlo, ko so pili zastrupljeno žganje, pet samo v Pittsburghu. Šest oseb je umrlo na posledicah strelca, ko so poskušali puške, katere so dobili za Božič. Enaintrideset oseb je bilo nevarno ranjenih radi ognja, radi padcev, ali so se pa zadušili ali utonili. Blizu mesta Batavia, New York, je bilo ubitih na železniškem križišču sedem oseb ene družine. V Chicagu je umrl od napora neki 10-letni fantiček, ki se je preveč upeljal, ko je vlek el domovo božično drevo. Štiri osebe so utonile v državi Maine. Dveletni otrok v Kansasu se je zadušil, ko je pogoltnil kos candya. Dvajset let stara mati v Oklahomi je umrla radi opeklin, ki jih je dobila, ko je prižgala peč, da skuha božično kosilo za svoje tri otroke. Peč je eksplodirala. Neki strojevodja in kurjač Southern Pacific železnice sta bila ubita, ko je lokomotiva eksplodirala. In dočim je vladalo po Ameriki lepo božično vreme, se je Evropa tresla od mraza od Rusije pa doli do Španske. Nevhita je divjala ob evropski obali Atlantika in razbila več ladij ob obrežju s precejšno zgubo človeških življenj.

Hoover je na petem mestu za predsednika

Seattle, Washington, 25. decembra. Poskusno glasovanje, ki ga je vpeljal časopis Seattle Star slabo kaže za predsednika Hooverja in njegovo ponovno izvolitev. Vsega skupaj je bilo oddanih 27,101 glasov. Izmed teh jih je največ dobil gubernier Roosevelt, demokratični kandidat, za katerega je bilo oddanih 10,669 glasov. Na drugem mestu je gubernier Murray iz Oklahome, na tretjem ex-gubernier Smith, na četrtem Norman Thomas, socialist in na petem mestu—Hoover.

Vpisovanje v šolo

Opozarja se starše, kateri želijo pošiljati svoje otroke v Slovensko šolo S. D. D., da jih vpišejo pri tajniku. Ponovno vpisovanje se bo vršilo za one, ki še niso vpisani, dne 26. decembra, od 6:30 do 9. ure zvečer v uradu tajnika. Na poznejše prijave se ne bo moglo ozirati.—V. Coff, tajnik.

Rekordna pošta

Poslovanje na pošti v Clevelandu je letos preseglo vse rekorde. Pošta v Clevelandu je dan pred Božičem prodala za \$77,000 poštnih znamk in razposlala 3,133,000 raznih poštnih pošilk.

Finančni izvedenci zahtevajo, da se vrši revizija svetovnih dolgov

Washington, 24. decembra. Na večer, ko je stopil v krepost moratorij, katerega je proglasil predsednik Hoover že julija meseca letošnjega leta, in ki je bil sedaj potrjen tudi od kongresa, je nastala splošna zahteva finančnih ekspertov, da se vrši revizija vseh dolgov, katere dolguje Evropa Zedinjenim državam. Amerika da bo baje prisiljena to storiti proti svoji volji iz enostavnega vzroka, ker evropski narodi ne bodo hoteli ali ne bodo mogli plačati svojih obligacij. Ta strah pred temi vojnimi dolgovi je po običnem zatrdilu vzrok svetovne gospodarske depresije, katere ne bo prejkonec, dokler se nekaj definitivnega ne sklene glede poravnave vojnih dolgov. Dasi se nihče izmed vladnih uradnikov ni izjavil podrobneje glede revizije vojnih dolgov, pa se smatra, da ima administracija že pripravljene načrte, le boji se predložiti jih kongresu, kjer bi vlada naletela na glovit odpor. Medtem je pa komisija mednarodnih ekspertov v Baslu že dognala, da Nemčija ob pteku moratorija, julija meseca, prihodnjega leta, ne bo mogla plačati svojih obligacij raznim narodom, in to so narodi, ki največ dolgujejo Zedinjenim državam, tako da bodo slednje na vsak način prisiljene nekaj narediti v tem oziru, ali pa prepustiti, da se zruši ves svetovni gospodarski sistem.

16. božič v zaporih za Tom Mooneya

San Francisco, 25. decembra. Kampanja, da se oprosti Tom Mooneya, znanega delavskega voditelja za Božič iz zaporov, se je izjalovila. Tom Mooney je na božični dan se nahajal pri svojem delu v zaporih v kuhinji, kjer je pomagal pripravljati božično kosilo za 5000 jetnikov. To je 16. Božič, katerega je moral Mooney preživeti v zaporih.

Drzen rop

Mr. in Mrs. Grayzanick, ki imata mestnico na 2027 Prosser Ave., sta v četrtek imela odprto do polnoči, potem sta se pa podala domov. Ko zavijeta z avtomobilom po poti do njih hiše, in stopi Mrs. Grayzanick iz avtomobila, začne streljati neki ropar brez svarila na ženo. Ranil jo je nevarno ter ji vzel \$400.00 iz ročne torbice. Njen mož je prijel za revolver, da ji pomaga, ko ga podere drugi ropar na tla. Oba roparja sta pobegnila, dočim so prepeljali Mrs. Grayzanick v nevarnem stanju v bolnišnico.

Dva ubita za Božič

Dve razvažalca neke tvrdke za pohištvo, Albert Clark, 3342 W. 92nd St. in Arthur Kapferer, 7014 Madison Ave., sta v četrtek pozno popoldne pripeljala pred stanovanje Jos. Zagonya, 2171 W. 101st St., da oddata neko božično pošiljatelj, ko je zavozil v oba delavca avtomobil nekega Carla Hook, 1995 W. 105th St., ki je oba tako nesrečno zadel, da sta bila oba mrtva.

Pozdravi iz Kanade

Božične pozdrave in novoletna voščila pošiljata iz Kirkland Lake, Ontario, Kanada, vsem čitateljem "Ameriške Domovine," posebno pa mojima bratoma, sorodnikom in prijateljem v Clevelandu.—Tony Centa in Tony Kraje.

"AMERIŠKA DOMOVINA"

(AMERICAN HOME)

SLOVENIAN DAILY NEWSPAPER
Published daily except Sundays and Holidays

NAROCNINA:

Za Ameriko in Kanado na leto \$5.50 Za Cleveland, po pošti, celo leto \$7.00
Za Ameriko in Kanado, pol leta \$3.00 Za Cleveland, po pošti, pol leta \$3.50
Za Cleveland po raznašalcih: celo leto \$5.50; pol leta \$3.00; četrt leta \$1.75
Za Evropo celo leto \$7.00, pol leta \$3.50.
Posamezna številka 3 cente.

Vsa pisma, dopise in denarne pošiljave naslovite: Ameriška Domovina,
6117 St. Clair Ave., Cleveland, O. Tel. Henderson 0628

JAMES DEBEVEC and LOUIS J. PIRC, Editors and Publishers

Entered as second class matter January 5th, 1909, at the Post Office
at Cleveland, Ohio, under the Act of March 3rd, 1879.

83

No. 303, Sat., Dec. 26th, 1931

Pšice iz županske kampanje

Demokratski kandidat za župana v Clevelandu, Ray T. Miller, je izjavil, da njegovo prvo delo v slučaju izvolitve bo, da požene znanega policijskega kapitana McMastra kot načelnika posebnega policijskega oddelka, ki vdira v hiše in druge prostore in iščejo pijačo, kakoršnja je Bog Oče naučil Noeta, da jo izdeluje. Kar Miller objubi, to tudi naredi.

In ne da bi na tem mestu imeli kako slabo besedo za McMastra! Niti v glavo nam ne pade kaj takega. McMaster je moral vršiti povelja svojih višjih republikanskih bosov, ki so ga pošiljali na forajo proti krščem prohibicije. In dočim so imeli pod republikanskim režimom roparji, raketirji in gangeži svobodna pota in poslovanje, so se tresli sicer pošteno državljanji radi kapljice opojne pijače! Za te je bilo vedno dosti policije, za raketirje in morilce jo je neprestano manjkalo pod republikanskim režimom!

McMaster bo pod Millerjem šel v prohibicijski pokoj in, ker je sicer dober in uspešen policist, želimo, da ga Miller postavi na čelo raketirskega oddelka, in upamo, da bo imel toliko sreče z morilci in gangeži, kot jo je imel pri vdiranju v privatne hiše, kjer je nadlegoval sicer poštene državljanje. In McMaster bo dobil priznanje od vseh elementov v Clevelandu, samo od gangežev ne!

Kdor izmed politikarjev se hoče priljubiti pri narodu, ta začne govoriti, da je bil "Johnsonov mož, da je prišel iz Johnsonove šole." Kot znano, je bil demokrat Johnson najboljši župan, kar jih je Cleveland kdaj imel, župan, ki je v boju za ljudske pravice proti privatnim interesom izgubil vse svoje premoženje. Samo s tem, da je povzročil, da je znašla vozna na ulični železnici tri cente, mesto petih, je prihranil ljudem v devetih letih dvainštirideset milijonov dolarjev. Starejši državljanji se ga bodo še dobro spominjali.

In torej, kadar kdo izmed današnjih politikarjev želi, da ga narod upošteva, se sklicuje, da je "naslednik in učenec Johnsona." Te dni je prevzel enako ulogo stari doktor Walz, ki pravi, da je pravi Johnsonov mož. Poglejmo nekoliko v zgodovino tega dr. Walza, da vidimo kakšen demokrat je! Bilo je leta 1897, ko dobimo doktorja Walza v republikanskih vrstah kot kandidata republikanske stranke za županske primarne volitve! In tedaj se je Johnson boril za čistost politike v Clevelandu, katerega so izkoriščali republikanci! Doc Walz je tedaj dobil 1,811 glasov izmed 40,956 glasov. In leta 1909 pa dobimo doc Walza kot nasprotnega kandidata Johnsonu za župana. Vidimo torej, da je doc Walz postal že tako star, da ga spomin zapušča.

O kandidatu Walzu se govori, da on sploh več aktivne ne misli in deluje, pač pa da njegova gospa soproga misli in deluje. Naj bo temu, kar hoče, nekaj je, kar bi moral doc Walz v svoji kampanji za župana opustiti. O Millerju trdi, da je "krasen, mlad in energičen mož, ki se je sijajno izkazal v prosekutorskem uradu, kjer naj ostane še naprej in naj ne šli v City Hall. . . . Doc Walz, predno daje drugemu nasvete, naj svetuje sam sebi. Walz je zdravnik in naj skrbi, da bo svoje bolnike dobro zdravil, politične bolnike pa naj le mirne vesti prepusti Millerju, ki je dokazal, da jih zna "zdraviti" veliko bolj kot pa Walz svoje ranjence, politične in druge.

Ako se je Miller izkazal kot energičnega prosekutorja, tedaj moramo le želiti, da ga ljudje spravijo v City Hall, kjer je toliko političnih bolnikov, da je v resnici treba moža nadnaravne zmožnosti, da jih bo ozdravil s tem, da jih bo prepodil iz bolnice, kjer le hlinijo bolezen in napolnil City Hall z zdravimi možmi, katerim ni samo mar zapravljanje davčnega denarja, pač pa tudi postrežba ljudem in poštenost v uradu!

Policisti v mestu Peoria, Illinois, so vdrl v stanovanje nekega pogrebniaka, in so našli v stanovanju žganje, in na steklenici napis: "Balzam za maziljenje mrtvih trupel." To kaže na razliko med policijo v Clevelandu in v Peoriji. V Clevelandu je polcija vdrla v stanovanje nekega pogrebniaka, in je dobila več steklenic balzama za maziljenje mrtvih trupel, in na steklenici napis: "Žganje!"

V časopisih vidimo, da se je Harry L. Davis izjavil za Daniel Morgana. Let's see, kdo je ta Harry L. Davis? To je oni republikanec, ki je izvalil tisoče zamorskih državljanov iz južnih držav in jih naselil po Clevelandu, jim dal službe in urade in si tako ustvaril svojo politično mašino!

D O P I S I

Cleveland (Newburg), O. — so ponovno izvoljeni vsi prejšnji uradniki. Delničarji in delničarke Slovenske Delavske Dvorane so imeli svojo letno sejo v nedeljo in pri vseh tukajšnjih društvih 20. decembra. Na seji ni bilo

nič kaj posebnega, le toliko, da se je zavzelo nov sistem volitev, namreč, da se je volilo po delnicah. To da razumeti, da večji delničarji se ne zadovoljeje z manjšimi.

Nadalje naj omenim, da v nedeljo, to je 27. decembra, privedi pevski zbor "Cvet" svoj običajni jesenski koncert v S. D. Dvorani, na katerem nastopi tudi "Verovškov" orkester iz Collinwooda. Zbor "Cvet" je pripravil in izbral najlepše pesmi iz svojega arhiva. Kolikor mi je znano, bo program sledeč: V prvi točki nastopi Verovškov orkester. V drugi točki zapoje mešan zbor "Veseli pastir." Moški zbor zapoje pesem "Na srček bolan." Zatem sledi ženski zbor in zapoje "Tam za našo vasjo." Potem nastopi moški kvartet "Oj dekle kaj s' tak žalostno?" Zatem sledi dvoespjev "Tam, kjer lunica"—Angelica Znebel alt, Stela Ban sopran. "Na planine" zapoje moški zbor, "Roža tam na vrtu" zapoje mešan oktet. Dve mladi pevki zapoje pesni "Perice"—Elsi Stamec alt, Hermina Mezgec sopran. "Ljubez in pomlad" zapoje moški zbor. Ženski zbor zapoje "Ve-

černica" in mešan zbor zapoje "Naše gore."

Zatem sledi dramski prizor narodnih pesmi, kjer nastopi v vlogi "Oče kmet" John Gerlica, v vlogi "Dekle, njegova hči" Stela Ban, v vlogi "tišler" nastopi Karol Znebel, v vlogi "oštir" F. Škočaj in v vlogi "dohtarja" nastopi Louis Počkaj.

Torej cenjeni rojaki in rojakinje, tukaj se nam obeta zelo lep in obširen program in vse to le za borih 50c. Udeležimo se torej tega zanimivega koncerta in pokažimo pevskemu zboru, da vemo ceniti slovensko pesem. Kajti to bo edino plačilo pevcev in pevkam, ako napolnimo dvorano do zadnjega kotička. Resnica je, da v današnjih razmerah nam ne preostaja mnogo, da bi se udeleževali društvenih prireditev. Toda ako hočemo, da se obdrži naša mila slovenska pesem, nas veže naša narodna dolžnost, da se udeležimo in podpiramo te kulturne skupine, ki delujejo na tem, da se v tujini ohrani naš materin jezik in pesem.

Torej na svidenje v nedeljo zvečer na koncertu pevskega društva "Cvet."
G.S.

BOŽIČNE PRIREDITVE V SLOVENSKEM DELAVSKEM DOMU

Slovenski Delavski Dom ima svoj "ženski odsek," kateri je že storil neprecenljivih zaslug za delavske korporacije, vse od početka pionirske ideje S. D. D. od otvoritve pred petimi leti, do danes, ko zgodovina institucije boleži pet-letni obstoj delavskega Talijinega hrama. Marljivo odsek je imel svojo božično prireditev na Božični večer, dne 25. decembra, in sicer plesno veselico.

Zabavni večeri na "Silvestrov večer" so nam poznani že iz stare domovine, tudi pevski zbor "Jadran" bo imel zabavni večer na zadnji dan v tem letu. Zbor vabi znanec in prijatelj na zabavo. Poveselimo se v skupni družbi, veseli pričimo Novo leto, naj bi bilo blažnjeje za nas delovno paro, kakor je bilo 1931. Upajmo, saj up in nada nam je še edina ob strani, ob kateri se tolažimo. Na zabavni prireditvi "Jadrana" bomo pozabili na vse težave, ki nas tarejo. V veselji družbi ne primanjkuje petja. Jadran bo pel, in ni je bolečina, katere lepa in vesela pesem ne prežene mračnih misli, bolečin. Na svidenje 31. decembra v spodnji dvorani S. D. D. in zabavali se boste lahko do rane ure ali pa do belega dne.

"Srečno in veselo novo leto" si bomo voščili: znanec znanec in prijatelj, dne 1. januarja. Tudi institucija Slovenski Delavski Dom, bo ob novem letu praznovala svoj slavni dan otvoritve pred petimi leti. Da se redki jubilej časa primerno praznuje, bo direktor korporacije priredil, z sodelovanjem naših pevskih zborov, pevcev-solistov in drugih kulturnih delavcev sijajen koncert. Slavnost praznovanja se bo pričela na Novoga leta popoldne ob 2. uri s pevskim koncertom. Kot otvoritvena točka bo vpriporjena vizija "Kulturnih društev" pri kateri sodelujejo: godba Bled, dram. društvo Verovšek, plesalke umetnih plesov.

BOŽIČNA RAZDELITEV ŽIVEŽA BEDNIM

V sredo večer bo napovedani 7 uri sem stopil v spodnje prostore cerkve Marije Vnebovzetje na Holmes Ave. in našel gručo rojakov, ki so čakali v predvorani na delitev živeža. Očetje so čakali povešenih glav in matere, polne skrbi so globoko vzdihovale. Vse oči so bile opte v vrata, skozi katera so pričakovali darov in naklonjenosti.

Odpro se mi vrata in na povabilo stopim v dvorano, ter vidim na veliki obložen mizi 65 polno obloženih ročnih košar, ki so bile z vrhom napolnjene z raznimi živili. Na mojo podzrav se je blagohotno nasmehnil Rev. Hribar in mi pričel razkazovati,

god. E. Modic, A. Cankar in sestri Miller, Collinwoodski Sokol in pevski (moški) zbori: Jadran, Soča, Zarja (samostojna) in Cvet, kateri zapoje skupno pesem "Buči morje Adrijansko" in nadalje sledijo točke: Umetni ples, Miss Josie Milavec, L. Belje — duet arija iz opere El Traviatore, godba Bled, Joe Sobja, banjo solo, Soča, moški in mešani zbor, umetni ples, Zarja (soc. klub), Mrs. Mary Ivanush, solo, Cvet, Mr. L. Belle, solo, Zarja (samostojna), Jadran, Sokol. S tem bo zaključeno popoldanski program in za lačne bo pripravljena v spodnji dvorani okusna večerja za malo vsoto.

Program se bo nadaljeval zvečer, pričetek točno ob 7. uri, v auditoriju. Kot prva točka bo vpriporjen kuplet "Železna cesta," v katerem nastopi naš poznani neprekosljivi humorist Anton Eppich in Mrs. Stefi Tolar-Česnik, na piano spremlja Miss Olga Godec. Kuplet bo posebnost-novost, vreden več kot pa malenkostne vstopnine. Po kupletu sledi burka v enem dejanju "Nepoleonov samovar," katero bo vpriporilo dramsko društvo Verovšek. Sledi ples v obeh dvoranah S. D. D. in sicer v auditoriju bo igral za ples poznani "Strugglers" orkester, v spodnji dvorani pa godba "Bled." Vstopnina k celotni prireditvi, to je h koncertu popoldne, dramski prireditvi zvečer in k plesu 50c. Vljudno vabi direktorji S. D. D. na mnogobrojno udeležbo.
V. Coff.

Opomba. — Opozorilo pevskim zborom: Soča, Cvet, Zarja (samostojna), Jadran. Na dan koncerta, dne 1. januarja, ob 1. uri popoldne se bo vršila skupna vaja zgoraj imenovanih zborov, v spodnji dvorani Slov. Del. Doma za nastop pesmi "Buči morje Adrijansko." Vljudno se naproša imenovane zbere, da bi se varje udeležili.

kaj vse je pripravljeno za uboge reveže, da se jim razdeli in ublaži gorje čez praznike.

Predsednik Toni Rudman stopi k vratom, tajnik Frank Zupancič za mizo in blagajnik Jakob Guštinčič pa h košaram, pripravljen deliti. Vrata se odpro in ponižno vstopi mamica, ki je štela okrog 50 let starosti, odda svojo pozitivno karto pri tajniku, se obrne okrog in že stoji poleg nje mož, ki ji je prožil obilno košaro in jo podal ženici v roke, katera je pod težo živil skoro omahnila. Zaigralo ji je veselje na ustih in iz oči ji je izsevala hvaležnost za prejeti dar. Globoko je vzdihnila in s pogledi

preletela darovalce in komaj slinšno, globoko ginjena izrekla hvale. Storilo se ji je milo, ker se je spomnila otrok in videla v duhu, kako prejemajo s hvaležnostjo dar bližnjega.

Stopil je skozi vrata možak v starosti 35 let, ki je imel globoko potisnjen klobuk na čelo. Zdrav obraz in žilaste roke, so hotele le dela in ne miloščine. Možak se je v duhu zavedal, da ni on ustvaril bednih razmer, ampak usoda brezpravnosti, ki ga je prisilila, da se obrača, ne za sebe, ampak radi obilice otrok na dobra srca in prosji kruha le za nje. V mislih, Bog ve, ali drugi to vedo, je prejel košaro, katero je hvaležno stisnil k sebi in stopil skozi vrata z zadovoljnimi obrazom.

Zadnja vstopita 9 letna deklica in 10 letni fantek skozi vrata, se ozreta okrog in njih drobnih obrazek jima je govoril, da v hiši ne gospodari vsakdanji kruh, ki ga tako rada imata, in tudi mlajši bratci in sestrice. Franček je najstarejši, ki ima deset let in najmlajši pa komaj 8 mesecev. Med njim in mlajšim bratom so še trije, ki bi radi košček kruha, kadar jim žledček nagaja. Ata jim leži že skoro leto dni v postelji in uboga mama se trudi, da jim lajša gorje. Eđini zaslužek pri hiši je Frančkova plača ki jo prejema od raznašanja časopisov.

Slični obrazi in enaki siromaki so prihajali in odnašali darila na svoje domove. Človeku se mi lo vidi, ko gleda te obraze, ki ni so ničesar storili, za kar bi morali trpeti. Vsakemu je hvaležnost izžarevala iz oči in smehljaj na ustnicah je tiho v srcu govoril, stotisočera vam hvala.

Delitev živeža in obdaritev se je vršila pod pokroviteljstvom Rev. Hribarja v območju brodelne organizacije Sv. Antona Pavlanskega, ki ima sedež podružnice pri fari Marije Vnebovzetje na Holmes Ave. Ta do-

brodelna organizacija je razširjena preko celega Clevelanda in ima tudi svojo centralo, katere skrbi za siromake tedensko in jim donaja živila na domove. Tako je izposlovala podružnica v Collinwoodu, da bo 11 družin tedensko prejemale živež od centralne brezplačno. Delo, ki ga vrši ta organizacija, ima le človekoljuben namen, ne oziraje se, kdo je kdo in kam pripada. Vsak hlap na to organizacijo je največja zlobnost in nepoštenost. Kdor ljubi svojega bližnjega in prizna, da je človek človeku enak, bo z veseljem podpiral njegovo delovanje in pustil polena ležati pri tnalni in jih ne bo metal pod noge možem, ki si ne iščejo časti, ampak prosijo pomoči za druge, ki žive v pomanjkanju in potrebi brez lastne krivde. Zapolnimo si enkrat za vedno, da kdor klubuje taki dobrodelni organizaciji, sam sebe obrodli in odjeda kruh lačnemu otroku, ter mu pomaga stikati jermen okrog praznega žledčka.

Da niso to same fraze ali mogoče hvalisanje, govori dejstvo, da se je ta večer razdelilo nad 150 funtov riža, 350 funtov moke, 100 funtov kave, 300 funtov koruzne moke, 150 funtov masti, 150 funtov sladkorja, 150 funtov prešičeve pečenke, 100 funtov makaronov, 150 kom. peciva in poleg tega je dobil vsak obdarovanec 1 hleb in 1 štruco kruha, ter 1 kos peciva. Košaram se je dodalo razna živila in zelenjava v skupni teži 500 funtov. John Zalar, slovenski pek na Waterloo in vogalu 160. ceste je daroval tej dobrodelni organizaciji 50 hlebov in 50 kolačev kruha brezplačno. John se vedno in povsod rad odzove, kadar gre za naše rojake, da se jim pomaga.

Vsa čast možem, ki stoje na čelu te organizacije in vrše veliko humanitarno delo med našimi rojaki. Hvaležno srce je plačilo za njih delo.

Poročevalec.

Rainbow Hunting & Fishing Club

(Píše LOUIS HOČEVAR)

Preteklo soboto mi je Anton Novak povedal, kako je v Pennsylvaniji srnjaka ustrelil in hočem tukaj to stvar nekoliko opisati. Frank in Tone Novak sta šla na lov v Penna., in sicer popoldna naskrivje. Da sta jo tako naskrivem pobrisala na lov je bil vzrok ta, da bi ne bilo nobenega zbadanja, če bi bila prišla brez srnjaka domov.

Odpejala sta se na 6. decembra v Emporium, Pa., k nekemu znaneu. Pot je dolga približno 250 milj od Clevelanda. Odkazana sta jima bila dva gonjaka, ki sta pokazala našima lovcem, kje naj čakata srnjaka, gonjaka sta šla v hrib, da jima našeteta srnjake pred karabinke.

Ko tako stojita že par ur na čakališču, začne nekaj lomasteti po grmovju. Naša lovca se pripravita na strel, toda mesto srnjaka, se privali iz grmovju medved. Ker nista hotela fanta imeti nikakega opravka s stricem kosmatincem, sta se lepo potuhnili in ga pustila, da jo je počasnih korakov odhlačal. Čakata še nadalje in naenkrat zagledata tri srne in enega srnjaka, ki jo drve naravnost proti njima. Oba hkrati vzameta na muho srnjaka in mu dasta vsak po eno kroglo med rebra. Srnjak poskoči in pada mrtev v grmovje.

Tako je dobil naš klub srnjaka in 3. januarja, 1932, bo priredil naš klub srnjakovo večerjo, na katero vabimo vse rojake iz vse države Ohio. Se posebno so pa vabljeni fantje od Euclid Rifle kluba in St. Clair Rifle kluba. Vstopnice so v predprodaji pri tajnikih vseh treh klubov, v Newburgu pa pri vseh članih Rainbow Hunting kluba.

Rojaki, ne zamudite te srnjakove večerje! Naš klub ne bo gledal na kak dobiček, ampak hočemo kaj takega napraviti, kar nismo še nikdar prej imeli v na-

ši naselbini. Kdor ne pride na ta naš slavni banket, se bo kesal do smrti.

Zadnjo soboto smo takole streljali:

Hočevlar	153
Globokar	176
Sulen	137
Gliha	152
Jazbec	146
Miller	163
Novak, R.	166
Kic	135
Fortuna	162
Glavič J.	168
Novak A.	157
Glavič F.	169
Russ A.	134
Zagar	152
Flute	174

APEL NA TAJNIKE DRUŠTEV. NAJEMNIKOV PROSTOROV S. D. D.

Leto 1931 se bliža h koncu; z zaključkom leta se mora tudi zaključiti letno poslovanje društev, institucij itd. Finančno poslovanje se mora zaključiti z dnem 31. decembra, da se more urgirati knjige fiskalnega leta. Tudi knjige korporacije "Slovenski Delavski Dom" se mora zaključiti z zadnjim dnevom v tem letu in v tem smislu prosim vse one tajnike organizacij, katere še niso poravnale svojih obveznosti na najemni najetih prostorov Slovenskega Delavskega Doma, da poravnajo zaostalo najemnino pred zadnjim dnevom v letu.

Organizacije, katere ne bodo poravnale svojih obveznosti do časa, se jih bo vknjižilo med dolžnike, kar gotovo ne bo v ponos nobenega društva.

Vincent Coff, tajnik S. D. D.
* Bruhati je začel ognjenik Kilauea na Havajskem otočju.

Če verjamete al' pa ne.

Krčmar: "Ali ste vi tisti, kateremu je nekdo pred pol ure odnesel dežnik?"

Gost: "Da. Ali ga je prinesel nazaj?"

Krčmar: "Ne, toda sedaj lahko odidete, ker je prenehalo deževati."

Δ
"Že spet si se ga natreskal. Kako more vendar človek toliko pijače vlit v vase?"

"Nikar me ne dolži po krivem. Jaz spijem vedno samo en kozareček. Ko spijem to, postanem popolnoma drug človek in kako se ga ta drugi človek nalije, to pa mene ne briga."

Δ
K ženitovanjskemu posredovalcu pride neki postaren fant in vpraša:

"Poročil bi se rad, ali imate kako pripravno nevesto zame?"

"Da, za eno vem, ki bi bila prav kot nalašč za vas."

"Ali je mlada?"

"Mlada."

"Mora biti tudi izobražena."

"Je zelo izobražena."

"Pa na gospodinjstvo se mora razumeti?"

"To bo jako dobra gospodinja."

"Pa nekaj denarja mora imeti."

"Vi, slišite, dekle, ki je mlada, lepa, izobražena, dobra gospodinja in ki je bogata, bi bila pač prismojena, če bi vas vzela za moža."

"Nič ne škodi, lahko je tudi malo prismojena."

Δ
Kaj je smola? Med drugim je smola tudi to, če se kdo vozi v železniškem kupeju z lepo mladno gospodično. Strašno rad bi kadil, pa si ne upa, ker ne ve, ali bo to ženski všeč ali ne. Toda ko se ne more več premagovati, vzame iz žepa cigaretnico, jo odpre, ter reče napram gospodični: "Gospodična, saj doličite?"

"O, prosim!" odgovori ta in mu vzame zadnjo cigareto.

Δ
Mlada poročena gresta od poroke najprej k fotografu. Nevesta vsa blažena in žareča od sreče, ženin pa resen in bled. Fotograf to opazi in ko ju postavlja, skuša ženina z vsakovrstnimi šalami in dovptiji razvedriti, da bi dosegel tisti prijazni obraz, ki je za silko potreben. Ker pa vse nič ne pomaga, mu pravi slednjič smehljaje: "Gospod, mislite si, prosim, da ste se danes ločili in ne poročili."

Δ
Neki moder mož (ime sem pozabil), je označil lepo žensko tako: Lepa ženska je paradiz za oči, pekel za srce in vice za denarnico.

Δ
Mož se približje domov, kjer ga žena prav "prijazno" sprejme. Med drugimi hudimi očitki mu zabrusi tudi: "Mrha pijana, ti pa nisi nikoli vina sit." "Večkrat kot ti," jo zavrne mož.

Δ
Okno v drugem nadstropju se odpre in nekdo zakriči:

"Pomagajte! Pomagajte! Moja žena hoče skočiti skozi okno!"

"Oglasi se stanovalec v prvem nadstropju: "Kako naj pa pomagam?"

"Okno mi pomagajte odpreti."

Δ
"Ti, ali ima mož pravico odpirati ženina pisma?"

"Pravico ima že, ampak korajže ne."

Δ
Eden marjašarjev vstane in pravi, da gre domov.

"Kaj že?" se začudi eden marjašarjev.

"Saj je že čas, kmalu bo dan."

"Kaj boš pa doma ženi rekel?"

"Nič, bom samo poslušal."

Pravni nasveti

Piše Frank V. Opaskar

Vprašanje: Prosim, da bi mi svetovali, če ima moj gospodar prav, ko zahteva od mene najemnino ali rent za ves mesec, kot sem bil v stanovanju samo en dan čez en mesec. Ponudil sem mu plačilo za ta dan, pa je to odklonil rekoč, da moram za ves mesec plačati, ker sem ostal notri čez mesec, četudi samo en dan. Ne rad bi videl, da bi mi delal sitnosti pri mojem delu in zato bi rad vedel, če sem res za cel mesec dolžan. — J. T.

Odgovor: Rent za ves termin se mora plačati na prvi dan termina. Radi tega se smatra pred sodnijo, da ste se zavezali za en mesec ali termin najemnine, ako tudi ostanete v stanovanju samo en dan tega meseca, ker na prvi dan tega meseca postanete dolžni za ves mesec najemnine. In če se tudi takoj drugi dan preselite, vam nič ne pomaga, plačati morate za cel mesec, kot gospodar zahteva.

Seveda, čisto druga stvar je, ako ste se pogovorili, predno je mesec potekel, da če boste ostali v stanovanju čez mesec, da bo gospodar zadovoljen, če plačate samo za tiste dni ali pa za pol meseca, ali kakoržekoli. Samo pogodba za tako stvar bi preprečila odgovornost za cel mesec najemnine.

Vprašanje: Pred kratkim sem se pogodil s stavbenikom X. da mi postavi hišo za \$4,850. Predno je začel delo, sem mu dal \$500 in pozneje pa \$1,000; pozneje pa še dvakrat po \$1,500. Hiša je bila dodelana, ko sem mu dal zadnjih \$1,500. Kmalu zatem pa so začeli prihajati delavci in prodajalci blaga in zahtevali, da jim plačam za storjeno delo na moji hiši. Rekel sem jim, naj tirjajo stavbenika ne pa mene, da sem jaz njemu plačal vse, razun \$350.00. Oni pa trdijo, da jim moram jaz plačati, ker stavbenik nič nima in da če ne plačam, da mi bodo naložili "mechanics liens" na hišo. Te dolgove, ki znašajo \$1,678.00, sem predložil stavbeniku, ki pa pravi, da ne more plačati, ker ga je stala hiša več, kot pa je bilo v pogodbi. Jaz pa mislim, da je denar drugam potrošil. Ne vem kaj bi napravil: stavbenik nima nič, delavci zahtevajo denar, jaz sem že enkrat plačal za hišo, ali naj zdaj še enkrat plačam? Mislim, da mi nič ne morejo. Svetuje mi potem kolone v Ameriški Domovini, če me ti delavci lahko držijo, ker jim stavbenik ni plačal in če me lahko, kaj naj napravim jaz, da mi povrne stavbenik denar, katerega sem mu že plačal za zgradbo hiše, kot je govorila pogodba. — F. Z.

Odgovor: "Mechanics lien" postava v tej državi je namenjena za to, da varje delavce in kompanije, ki dajo material v toliki meri, da če ne dobe od stavbenika, da lahko postavijo vknjižbo na hišo, za katero je bil dan material ali pa izvršeno delo. Ta hiša se lahko proda po sodnijski odredbi, da se zadosti tem vknjižbam. Če ne bi imeli te postave, bi marsikateri delavec izgubil svoj zaslužek samo zato, ker je gospodar preveč zaupal stavbeniku.

Cprav ste vi pošteno plačali stavbenika, vendar imajo delavci pravico in oni, ki so dali stavbeni material, do te hiše, v kateri je njih del za plačo in material. Sami morate pripoznati, da je to pravično, ker ni krivda delavca, če vi niste bili previdni.

Ko naredite pogodbo s stavbenikom, morate paziti na to, da najamete zanesljivega človeka, takca ki ima premoženje in kredit. Čeravno vas delo nekaj več stane, ker zanesljiv stavbenik mora računati vsaj toliko, da lahko izdela hišo, dočim kontraktor, ki nima nič, računa tako nizko, da če mu kaj spódeti, pa dela ne more končati. Potem pušči vse skupaj in vi morate sami končati delo in še plačevati dolgove, ki jih je stavbenik pustil za blago in plače. Najemite vedno poznanega človeka, in zahte-

vajte, da položi varščino, ki garantira s premoženjem in surety bondom, da bo delo dovršeno.

Ko plačujete stavbenika, zahtevajte, da vam pokaže, da je vse plačano do tistega dne, ali pa dobite od njega vsaj listino, potrjeno pred notarjem, da je vse plačano. Potem če ni kaj plačano, bo tak človek zaprt, ker je po krivem prisegel. Seve, to ni direktni odgovor na stavljeno vprašanje, ampak je nasvet za vse čitatelje, kako naj ravnajo v takem slučaju.

Torej vaša hiša je odgovorna za neplačane dolgove stavbenika. Če ima stavbenik kaj, ga lahko primete, da vam povrne toliko denarja, da lahko odplačate te dolgove. Če pa nima nič, boste morali čakati, dokler ga bo kaj imel. Vendar pa bi bilo priporočljivo, da vložite tožbo proti njemu, da lahko zahtevate od njega denar, kadar ga bo kaj imel.

Svetoval vam bi, da si najamete kakega slovenskega odvetnika in mu izročite vso stvar v roke. Ta bo napravil sledeče tri stvari:

1. Vložil bo tožbo proti stavbeniku za povrnitev denarja in za odškodnino, ker je prelomil pogodbo.

2. Poskusil bo spraviti skupaj vse tiste, ki vas tirjajo in jih skušal pregovoriti, da bi vzeli samo toliko denarja, kolikor ga imajo vložene v vaši hiši, to se pravi, da bi vzeli od dolga ves ali vsaj del svojega dobička in vam tako pomagali nositi breme.

3. Če je mogoče prijeti stavbenika kriminalnim putem na podlagi kakšnih listin ali pogodb, vam bo storil odvetnik, ki bo stvar bolj natančno preiskal kot se vam pa more to razložiti potom časopisa.

Novi japonski minister-ski pred sednik, Tsuyoshi Inukai, ki je pristal militarnistične stranke.

Arnaldo Mussolini, brat ministerskega predsednika, je bil zadet od kapi, ko se je peljal po Milanskih ulicah. Bil je urednik fašističnega lista Popolo D'Italia.

**JOHAN BOJER
IZSELJENCI
ROMAN**

"Halo!" je zaklical Morten z zvonika Andersu. "Pridi gor in mi prinesi še nekaj žebeljev!"

Fant je prišel in če kdo ni bil vrtoglav, je bil to Anders. Čisto prosto je stal na lestvi in razgrnil neki papir, neko risbo. V šoli v mestu se je bil naučil risati. "Kaj pa je to?" Bil je vrh zvonika z vetrnico. "Oluf in jaz ga bova kmalu skončala. Iz železa je. V zadnjih dneh sva ga skovala." — "Saj to je imenitno," je rekel Morten. Da, ta dva fanta!

Pomladno delo je bilo tudi letos opravljeno in ko se je Morten ozrl z zvonika v solnčni dan, je videl raztresene po vsej ravnini koč in majhne lesene hiše, iz katerih se je dvigal dim v nebo. Okrog njih pa svetlozelene njive, ki so se ločile od sivorumenne prerije. Zdjaj je bilo pač tukaj nekako trideset naseljenecv in velik del od njih je bil iz njegovega domačega okraja. Da, pisali so mu in prihajali so semkaj. Večkrat bi se bil rad uprl in jim odsvetoval. Ali pa je imel pravico za to? Ali ni sam odšel s Kvidala?

Sliši, kako mu kliče učitelj Jo spodaj z zemlje. "No, Morten, ali si kaj vrtoglav?"

"Pridi gor, pa boš videl!"

"Ojoj, saj si še ne maram vzeti življenja. Ampak nekaj mi povej: če bi sedel zdaj kdo z daljnogledom gori na Marsu, kakšen razloček bi bil med tvojim cerkvenim zvonikom in med travnato prerijo?"

"Da, to si pa kar sam izmisli, Jo!"

Ni se več oziral dalje na učitelja. V njem je zvenela majhna melodija. Ko bi jo le mogel viliti v besede. Bila bi lahko posvetilna pesem za prvo hišo božjo, ki so jo zdaj tukaj gradili. Kaj ko bi nekega dne donelo iz zvonika takole: "Ljudje, rojeni v gorah in gozdovih, pridite sem, pridite sem! Isti Bog, ki ste ga molili tam, vam bo stopil tukaj nasproti. Pridite, pridite! Ti, ki si mrtev, pridi v duhu in se združi s svojim rodom! Ti, ki trpiš in te muči domotožje, pridi, našel boš očeta in mater v pesmi. Pridi, pridi!" Morten je zvižgal, v njem pa je donelo in pelo, čeprav je neprenehoma razbijal s kladivom.

Če pa jih bo Bog, radi katerega so si naložili te žrtve, tudi to leto udaril s točo ali s kobilicami, kaj tedaj? Prišli bodo k njemu še ponižnejši in ga molili. Tako reven je človek. Tako čudovit je človek. Morten je za trenotek prenehal z razbijanjem in se zamislil. So stvari, ki jih ne boš nikoli razumel. Da, učitelj Jo je imel prav. V primeri z neskončnostjo sta travnata bilka in zvonik enako visoka. In vendar obsega božja hiša nebo in zemljo, čeprav je še tako majhna. Tako je stal Morten ves zamišljen. Ampak zdaj je bilo treba pohiteti!

Nekega dne je bil v cerkvi in pravkar izdeloval oltar, ko vstopila Ana in Elza, obe praznično oblečeni. Pozdravita ga, mu voščita sreče pri delu in se ozirata nekaj časa po stenah. Da, zares. To bo še nekaj čudovitega tukaj! Okna so že vstavljena, tla so pa še pokrita z oblanci. Morten jima gre naproti, gologlav in oznojen in jima ponudi roko.

"Moraš nam povedati," pravi Ana, "kdaj naj pridemo in pomijemo tla?"

"Da, da, v tleh do štirih dneh bo vse gotovo."

Vendar začudi ga, kako lepi sta obe ženi. Anin ovalni obraz, obrobjen od temnih las, je še zmeraj tako zlatorjav, oči še zmeraj tako željvenja. Elzino telo je zopet vitko in gibčno, poteze na obrazu so tako nežne, rjave oči tako polne nečesa prazničnega. Da, da. Se niso mogle trde zime in težko delo ubiti nji-

hove mladosti.

Zdjaj pa Elza izvleče neki ovojin ga odvijte. Prikaže se bel prt z rdečimi vezenimi figurami, neka skupina je, bržkone zadnja večerja. Morten sicer ne more presoditi, kako je napravljeno, ampak ozre se k njej: "Ali je to oltarni prt?"

"Če misliš, da je dovolj dober," pravi ona v zadregi. "Ana in jaz sva ga skupaj delali."

"Ne, ne, saj ti si napravila, kar je najvažnejšega," pravi Ana.

"Ti pa si vse uvezla."

"Ampak ti si narisala figure."

Potem jima Morten obema stisne roko in se jima zahvali. In čez nekaj časa odideta.

Izročiti ta dar za cerkev je bil pač dogodek v njunem vsakdanjem delu v ilovnatih kočah. Zato sta se tudi praznično oblekli. Morten, dela dalje in premišljuje, kako imajo žene neko čudovito lastnost, da ustvarjajo okrog sebe praznično razpoloženje.

Ko pa je stopil proti večeru iz cerkve, da bi šel domov, je stal tam neki okrogel plavalas mlad fant in čakal nanj. Morten se je nenadoma ustavljal. "Kaj?"

"Dober dan!" je rekel fant in mu ponudil roko.

Bil je njegov brat. Bil je Simen. Dve leti je proščal v kistih, naj mu pošlje vozno karto. Morten mu ni hotel ugoditi. Zdjaj pa je stal pred njim.

XII.

Šla sta z Mortenom domov. Ko sta stopila v kočjo, je Simen obstal in se ozrl po siromašnem prostoru. Ribiška kočja! On pa je mislil, da je brat milijonar.

"Ampak ne!" mu je ušlo.

"Da, sedi. Pa kako za božjo voljo si prišel sem?"

"Deset do dvanajst iz domačega okraja nas je prišlo. Polovica jih je ostala v mestu, ostali pa so se naselili tukaj v preriji."

"Spet deset do dvanajst iz našega okraja. Prav res, saj bono kmalu vsi mladi ljudje odšli po svetu."

"Da, kaj naj pa počnejo?"

"In z domačo zemljo? Koliko ste je izkrcili na Kvidalu?"

Tedaj je oni spalil ustnice v nasmeh. "Koliko si je pa ti izkrcil, ko si bil doma. Zato je treba denarja, si rekel, prav tako pravimo mi. Zato je treba denarja."

Morten je preslišal opazko. "Da, da, nisem mogel toliko pošiljati domov. Nekega dne pa se bo že uredilo. Videl boš, da ni tako lahko. Nedavno so našo zemljo tukaj vknjižili, potem smo kupili kos zemlje na preemption. Dobro smo kupili, a

kljub temu je stalo denarja, nekoliko stotakov. In ali vidiš hiše? Se zmeraj imamo samo vole za vprego. Zdjaj pa potrebujem nekaj tisočakov za lesene hiše, sicer vseh dvanajst sto maalov ni vredno pipe tobaka."

Simen sedi in se smehlja. Namenil se je bil povedati bratu resnico in vprašati ga, zakaj ni pošiljal več denarja domov, ampak zdaj tega ne more. Saj brat tako siromašno živi kakor noben berač v stari domovini. In vendar vabi mladino, naj pride sem.

"Kako živi mati?" vpraša Morten.

"Kakor po navadi. Pozdraviti te moram od vseh."

Pri besedi pozdraviti se je Morten okrenil, da skrije svojo ginjenost. Začutil je, da ga je življenje tukaj ujelo, da se je zmeraj bolj oddaljeval od matere in doma. Prišel je pripravljati večerjo, Simen pa je odprl torbo in vzeli iz nje različne stvari. Zdjaj je postavil zavoj pred brata.

"Kaj je to?" Morten je odmotal ovoj. Prikazal se je pisan prt, rdeč in moder in bel. Obstal je in gledal.

"Ta prt je stkal mati za . . . no, mislila je, če . . . če se boš kdaj poročil."

Hm. Morten se je moral znova okreniti.

Še nekaj se je prikazalo — namramnice, ki sta jih sestri spletili zanj. In par rokavic brez prstov, z vezeninami na njih. O dom, o dom! Ves Kvidal je v tem trenutku oživel pred Mortenom. Ljudje in poslopja in živali, celo brusni kamen za sklednjem.

Razpletel se je pogovor med njima dolgo v noč. Morten je izpraševal in izpraševal. Brž sta se pogodila, da bo ostal Simen eno leto tukaj za plačo. Morten ni mogel več vsega sam zmagati in dninarja je bilo težko dobiti.

Drugega dne je Morten stal spet v cerkvi in mizaril, ko prideda Anton Noreng in Per Foll in prineseta velik zaboj! Kaj naj zdaj to pomeni?

"Ali misliš, da se to lahko porabi?" vpraša Anton, ko sta postavila zaboj na tla.

Morten vidi, da je prižnica, csmerokotna, z izrezljanimi figurami v treh poljih. Ena predstavlja pač Mojzeza s tablam, druga Abrahama, ki hoče darovati Izaka, tretja tesarjevega sina pred Pilatom. Ni težko videti, da so izrezljane z navadnim nožem, a Morten ne mara jemati poguma njemu, ki jih je napravil.

"Za božjo voljo, kateri mojster pa je to napravil?" ju vpra-

ša. "Tukajle stoji!" odgovori Per in pokaže zmagoslavno na Antona.

"Ampak . . . ampak za to si pač potreboval veliko časa? In pri tebi nismo ničesar videli."

"Mene pač nihče ne obišče," pravi Anton in se nasmehne. Morten ga je naglo pogledal. Bilo je res. Čudno, kadar dobi človek pečat malopridneža, nič ne pomaga, naj minejo leta in naj se še toliko izpremeni. Pozabili so, da bi ga obiskali. Zares. Vendar v zadnjem času je lepo napredoval, ima sam svojo kočjo, vole in krave, in gospodarji, kakor pač zna. In to svoje umetno delo je znal zamolčati. Morebiti je zares odrastel s tem, da se je prisilil k molčanju celo leto dni.

"Pravi možakar si," pravi Morten in mu seže v roko.

Zdjaj se približuje dan posvetitve in ljudje hodijo od kočje do kočje in ne govorijo o ničemer drugem.

Ko Morten in Per nekega dne stojita in se pogovarjata, se pripelje voz s konjsko vprego pred vrata in v hišo stopi rdečebrađi Irec v praznični obleki. Odkrije se in nagovori Mortena v angleščini. Napravi cel govor.

Per ne more slediti. Morten ga pogleda in mu prevede. Irec hoče podariti cerkvi zvon, ki naj bi visel v zvoniku.

Per motri tujca s strani. "Prav . . . hm. Pa on je vendar katolik?"

Morten se je nasmeljal od vsega srca. "Zvon vendar zvoni zato prav tako dobro," mu pravi.

Hm. Per namrši obrvi in premišljuje. Končno zmaja z glavo. Ne, na to ne more pristati.

Morten se znova nasmeje. Per je vse svoje življenje toliko govoril o svobodi in napredku. In o samodrstvu cerkve in njeni ozkosrčnosti. Torej globlje v njem to ni tičalo.

"Kupili bomo zvon in orgle," pravi Peru. "Lahko nama jih pocieni prodasta. Za nekaj mernikov pšenice."

(Dalje prihodnjik)

DNEVNE VESTI

Nečloveški stari dobili zasluženo kazen

Washington, 24. decembra — Mr. in Mrs. Harry Riley, ki sta imela svojo 12 letno hčer Nellie 4 leta v kleti zaprto in katero sta sicer mučila, sta bila obsodena danes vsak na \$250.00 kazni in na dve leti zapora.

THE OLD HOME TOWN Registered U. S. Patent Office **Stanley**

Je pretepel svojo ženo in nič ga ni sram

North Sacramento, California, 24. decembra. Jack Radifer je premikastil svojo boljšo polovico in je bil od sodnika kaznovan na \$40,00 globe. Plačal je točno in dal sodniku posebej še \$10,00, rekoč: "Spravite ta denar za dobrodelne namene. Mene se strašno dobro zdi, ker sem staro premlatil." Sodnik je denar vzel in ga izročil dobrodelni družbi.

1000 ljudi dobilo delo za Božic

Birmingham, Ala., 25. decembra. Tennessee Coal & Iron Co. je naznanila, da bo do 1. januarja sprejela 1,000 ljudi na delo. Tovarna je bila zaprta osem mesecev.

MALI OGLASI

Električni čistilec

z vsemi pritliklinami, še nerabljeno, najboljšega izdelka, se proda radi potrebe denarja za samo \$17.00. Oglasite se na 3214 Prospect Ave. Tel. Henderson 8398. (303)

Odda se

stanovanje, obstoječe iz 4 lepih sob in kopalnice, spodaj. Vprašajte na 4714 St. Clair Ave., v trgovini. (x)

Lepa soba

za moškega ali žensko se da v najem z vsemi udobnostmi. Tudi za pečlarje pripravno. 1246 Addison Rd. (Dec.12.19.26.)

"The Haven"

To je naslov prijaznemu domu za okrevajoče bolnike in za stare ljudi, ki bi radi imeli vso domačo postrežbo in nadzorstvo v prijetni hiši, za malo, zmerno ceno. Več Slovencev se že sedaj nahaja pri nas. Pridite in vprašajte. Zavod je pod vodstvom dobro poznane

Mrs. Mary Tomich

9010 Detroit Ave. Tel. EVergreen 1847.

(Sat.x)

Leopold Kushlan

SLOVENSKI ODVETNIK

Čez dan:

513 ULMER BUILDING

Zvečer od 6. do 8.

6411 ST. CLAIR AVE.

Soba št. 7 Tel. HEnd. 6195

Ob sredah zvečer na 637 E. 237th St., Euclid, O. Tel. Kenmore 4468

Tel. CHerry 3932

DR. J. V. ZUPNIK

zanesljiv zobozdravnik

Mnogo let na istem mestu.

St. Clair vog. 62. ceste.

Vhod samo iz 62. ceste.

Knausovo poslopje.

GOVORI SLOVENSKO

Uradne ure od 9. zj. do 8. zv.

PRVI SLOVENSKI PLUMBER

J. MOHAR

6521 ST. CLAIR AVE.

Če hočete delo poceni in pošteno, pokličite mene.

RAndolph 5188 (Thb. P.)

DOBER PREMOCI

Točna postrežba!

The Hill Coal Co.

1261 MARQUETTE RD.

Stari Climpsonovi prostori

HEnderson 5798

FRANK ARKO, zastopnik

KUPON

Ta kupon in 15 centov do danes vsaki odrasli osebi vstop v La Salle gledališče

Iz prijaznosti

Ameriške Domovine in

La Salle Theatre

12-21-31

LOUIS GALLET:

KAPETAN SATAN

ali
prigode Cyrana de Bergeraca

Za A. D. prestavil A. Š.

"To, kar pravite, dragi grof, morda velja pri drugih nevestah, toda stanje moje hčerke zdaj resnično skrbi. Ona je zelo zamisljena in žalostna in večkrat se je izražala tako, da se njena mati boji najhujšega."

Grof se je nasmehnil.
"To, kar mi pravite, žali moje samoljubje. Toda ne bojte se ničesar, gospod markiz. Dajte mi gospodično Gilberto, jaz jo pa bom tako ljubil, da ne bo več mislila na smrt, — ako morda na to misli."

"Gilberta je energična in odločna."
"Dragi moj markiz, vi ste njen oče, pa trepetate pred njenim odporom! Nikar se ne bojte, jaz vam jamčim za njeno bodočnost!"

Markiz mu je podal roko.
"Zaupam vam in se nadejam, da jo boste osrečili. Naj bo torej tako, kakor želite."

Ko je Gilberta izvedela o očetovem odloku, ni rekla niti besede.

Zatekla se je v svojo sobo ter prepustila Mariji, da pripravi vse potrebno za poroko.

In tako je napočil poročni dan.

XLVII.

Tega dne se je Roland posebno skrbno in svečano oblekel, nato pa odšel na dvor. Večina mladih plemičev na dvoru so bili namreč njegovi prijatelji, in te je šel vabiti k svoji poročni slavnosti. Ko je torej zadostil tej dolžnosti, se je v spremstvu svojih prijateljev napotil na dom svoje neveste.

Roland je bil zelo dobre volje. In kako ne? Vse mu je šlo po sreči, vse mu je uspelo, in prej kakor v eni uri bo mož krasne Gilberte.

V tem pa je čudna povorka obrnila nase njegovo pozornost.

Proti Louvre-u so namreč nesli služabniki zaprti nosilnico, poleg katere so stopali Zila, Castilijan in Marota, spremljal pa jih je neki visok, v črn talar obleden človek, katerega Roland ni poznal.

Ta človek je bil župnik Jaques Longeppee.

Ko je Roland videl to povorko, se je nehote zgrozil; toda kmalu se je spet pomiril.

"Neumnost," si je rekel. "Zdaj je mrtev, a mrtvi se ne vračajo!"

Tako so prispeli do palače Faventinskih.

Velika sprejemna dvorana je bila sijajno okrašena. Markiz je sprejemal goste, katerih je bilo toliko, da so mogli komaj v dvorano. Ko je Roland vstopil, so ga vsi obstopili ter mu čestitali.

Tedaj je sluga svečano javil ime vrhovnega sodnika, Jeana de Lamothé-a.

"Ah, moj dragi prijatelj," je vzkliknil markiz, ki mu je pohitel naproti, "kasno prihajate."

"Dolžnosti so pred z a b a v o, moj dragi markiz," je odvrnil vrhovni sodnik. "Danes zjutraj sem moral urediti še več stvari."

"Kaj nimate niti enega dne prostega?"

"Posebno neka stvar me zapoljuje," je rekel sodnik, ne da bi odgovoril na vprašanje. "Posebno neka stvar me zapoljuje in vznemirja."

"In za kaj gre?"

"Za izginotje vašega prijatelja, Cyrana de Bergeraca."

"Saj res, tudi jaz ne pojnim, kaj se je z njim zgodilo; obljubil je, da bo gotovo navzoč pri poroki moje hčerke, in poslal sem ponj, toda rekli so, da ne vedo, kje je. Samo da ga ni zadela kaka nesreča..."

"Ne vem. Ali je morda mrtev? Ali se je s kom sprl? Kdo ve? Vsekakor je bil velik svojeglavec, in da se zdaj bavim z njim,

je to za to, ker ga je svet dobro poznal ter o njem govoril, zato je razumljivo, da bodo zdaj enkrat vsi vpraševali, kako to, da se ničesar več ne sliši o njem. Skoro sam bi kmalu verjel, da so ga umorili, kakor se govori."

"Strašno!" je vzkliknil markiz. "Ubog! Savinjan!"

"Skoda bi ga bilo, je pripomnil Roland.

"Pustimo to stvar," je rekel vrhovni sodnik ter vprašal Rolanda:

"Kdaj se bo vršila poroka, vi srečni ženini?"

"Ob dvanajstih."

"Nu, torej bomo kmalu tako srečni, da vidimo vašo krasno nevesto."

"Moja hčerka je pri svoji materi, toda bo kmalu tukaj," je rekel markiz.

Iz dalje se je tedaj zaslislalo zvonjenje iz zvonikov notredamske cerkve, ki je vabilo k maši.

V tem so se odprla vrata dvorane, in vstopila je Gilberta, oblečena v belo poročno obleko. Spremljali sta jo mati in Marija.

XLVIII.

Gilberta je bila v resnici krasna, toda zelo blede. Vendar se je smehljala, toda bil je to prisiljen smehljaj, ki ji je lebdel na ustih, bila je to poslednja žrtev, ki jo je doprinesla svojemu očetu.

Nakita ni imela nobenega, razen preproste ovratnice iz jantarja; od časa do časa je prišla s prsti to ovratnico, posebno eno zrno, kakor da se hoče prepričati, če je še tam.

Da, jagoda, ki je vsebovala strup, je bila še tu, čutila jo je med svojimi prsti; to prepričanje ji je dalo moč, da se je mogla zahvaljevati za čestitke.

Markiz ji je stopil naproti, jo objel ter zašepetal:

"Draga moja hčerka, milo mi je dete!"

"Ubog! oče," si je mislila Gilberta. "On ne ve, v kaj me je prisilil. Naj mu Bog odpusti!"

Zvonjenje je utihnilo.

"Zdaj bo treba iti v cerkev," je zašepetala Marija svoji mladi gospodariči.

"Da," je zamrmrala blede nevesta, "zdaj je vse končano."

"Torej, pojdim, prijatelji," je rekel markiz gostom ter prijel hčerko za roko.

Ta pa se je takrat sesedla v bližnji naslanjaj in tiho rekla:

"Ah, jaz ne morem!" In obrnivi se k Mariji, je rekla: "Prinesite mi kozarec vode!"

Roland je pristopil k svoji nevesti.

"Odpočite si, gospodična; počakal bom."

"Ne bo vam treba dolgo čakati, gospod grof," je odvrnila Gilberta.

Po teh besedah je vzela čašo vode, si omočila v njej ustne ter neopazno spustila vanjo ono zastarano jantarjevo jagodo, katero je tiščala skrito v roki. In kakor je Zila rekla, se je jagoda res takoj raztopila, ne da bi pustila za seboj kak sled ali da bi omotila vodo.

Gilbertine ustne so se začele rahlo premikati: šepetala je svojo zadnjo molitev. Zdaj je napočil njen čas. Počasi je dvignila kozarec, pogledala še enkrat svoje roditelje, Marijo in prijatelje ter se nasmehnila, kakor da hoče reči: "Zbogom!"

Nato je zaprla oči ter dvignila čašo k ustim.

V tem pa so se spet odprla dvokrilna vrata in neki sluga je javil s svečanostjo, po vsej dvorani slišnim glasom:

"Gospod vicomte Ludovik de Lembrat in gospod vitez Cyrano de Bergerac!"

(Konec prihodnjic.)

FANTIČ POGUMEN JE ŠEL K LJUBICI V VAS

Petanov Dolfe je bil korenjak od nog do glave, da mu v farinisi našel enakega. Z velikimi ugodnjem so se ozirala dekleta za lepim in čvrstim fantom in marsikatera vaška lepota si je v skrivnih sanjah želela pridobiti njegovo naklonjenost in ljubezen.

Toda Dolfe domačim dekletom ni posvečal posebne pozornosti, kar so mu ona seveda zelo zamerila. Vendar ne smemo misliti, da Petanov Dolfe ni imel izbrana dekleta. Njegova izvoljenka je bila doma v dobro uro oddaljeni vasi. Bila je to ponosna in zala Katrica, hčerka vaškega župana Bobenčka.

Redno dvakrat v tednu se je naš Dolfe napotil, ko je napočila noč, tja po beli cestici k svojemu dekletu v vas. Pogumen, kakor je bil, se ni ustrašil ne dolge poti ne temne noči. Katrica se je njegovemu ljubeznivemu klicu vedno rada odzvala in prihitela k oknu, kjer sta potem prijetno kramljala, dokler se na vzhodu ni začela porajati zarja mladega dne. Tedaj sta se fant in dekle prisrčno poslovila in Dolfe je s šopkom nageljnov rdečih in rozmarina zelenega za klobukom odvriskal nazaj proti domači vasi.

Dolfe ni poznal strahu. Ob polnoči je šel čez pokopališče, česar si nikdo drugi ni drznil storiti, kajti ljudje so si priporega so našli na pokopališču vedovali, da berač Lazica, katé-obešenega, nima pokoja v grobu in da hodi vsako noč od enajste do polnoči posedat na gómi-lico, pod katero trohinja njegovi zemski ostanke. A naš junak in take zgodbe ni verjel in se ni pokopališča nikdar izogibal, kakor se ni izogibal svojih sovražnikov, katerih je imel dosti. Bil si to fantje iz one vasi, kjer je bila doma Bobenčkova Katrica. Bil si na Dolfa jezni, ker je prihajal vasovat k njihovim dekletom.

Nemalokrat so domači fantje tujega prihajajoča napadli, da bi ga pognali v beg. Toda Dolfe se jim je krepko postavil po robu. Pogumno se je zakadil mednje, vrgel enega, dva ob tla, a drugi so se prostovoljno razpršili na vse strani in Dolfe se je lahko nemoteno porazgovoril s svojim dekletom.

Na vasovanje h Katrici je hodil Dolfe navadno sam, spremljevanje svojih sovražnikov je skoro vedno odločno odklonil, češ, da se ne boji ničesar.

A ob neki priliki je pa vendar Petanovemu Dolfetu smuknilo srce v hlače, da ga je bilo strah kakor še nikdar.

Bilo je ob treh zjutraj. Po nebesnem oboku je še vedno jadrnal blede mesec in se hudomušno režal Petanovemu Dolfetu, vračajočemu se z vasovanja. Skrivnostna tišina je kraljevala vsenaokrog, nikakega glasu ni bilo čuti od nikoder.

Počasnih korakov jo je mahal fant po cesti, zatopljen v sladke misli in načrte.

Hipoma pa ga je nekaj vzdramilo iz prijetnih sanj. Za hrbotom se mu je oglasilo nekakšno capljanje, pomešano s čudnim sopihanjem in rožljanjem. Ustavil se je in pogledal nazaj in zdajci je obstal, kakor bi treščil vanj. Mrzel pot ga je obilil po hrbtu in nehoté so mu ustali lasje na glavi.

Glasno sopihajoča je stopala po cesti kakih trideset korakov za njim ogromna črna žival. Razločno je slišal capljanje težkih šap in skrivnostno rožljanje.

"Kakšna pošast je to?" je pomislil Dolfe, počeno vznemirjen. "Vol menda ni, pa vendar je nekaj podobnega." Prav tedaj pa je ona velika žival dala iz sebe debel momljajoč glas in zaklical jezo: "Zakaj izpuščate mrcino, da straši poštene ljudi?"

"Eh, ušel mi je moj Sandor, ušel," je pojasnil Bosanec. "Ko je zagledal tebe, se mi je iztrgal iz rok in jo ubrusil za teboj."

fant v smrtni grozi.

Brez nadaljnega pomisla se je Dolfe kakor splaščen zajec spustil v tek proti vasi. A zdaj je začel tudi medved hitreje predstavljati noge in jo ucvril za begunom. Sicer jo je Dolfe ubiral, kolikor so mu dopuščale noge, vendar je čul, da mu prihaja zver vedno bliže.

V daljavi so se že pojavili temni obrisi vaških hiš, ko je Dolfe začel pešati. Moral se je nekoliko oddahnuti. Ves premočen od potu se je ustavil in pogledal nazaj. Kosmati stric medved je bil komaj še kakih petnajst korakov oddaljen od njega; s širokimi koraki in glasno momljajoč je tačal za njim.

"Preden dosežem prvo hišo, me bo kosmatinec že imel," se je zgrozil fant. "Ah, kam bi se mu skrill?"

V smrtnem strahu je pogledal okrog sebe in opazil neko veliko krivuljasto lesniko, ki je klaverno stala tik ob cesti, le nekaj korakov oddaljena od njega.

"Tja gori splezam, pa bom rešen," je sklenil Dolfe in težek kamen se mu je odvalil s srca.

Z dvema skokoma je bil pri drevesu in pričel plezati na drevno. Že je bil tako visoko, da se mu ni bilo več treba bati, da bi ga kosmati telean mogel zgrabiti za petje, a tedaj se mu je pod nogami zlonila trhla veja, na katero je stopil, in fant je padel na tla.

Preden se je mogel pobrati, je bil kosmati stric medved že pri njem. Fantu je zastalo srce v prsni in zobje so mu glasno zašklopotali.

"Kar mrtvega se naredi!" mu je šinilo skozi možgane. Hotel je obležati nepremično, a se mu ni posrečilo, kajti tresel se je po vsem telesu in zobje so mu peli glasneje.

"Adijo, ljubica, nikdar več ne bom vasoval pri tebi," je zavzdihnil v duhu.

Bil je prepričan, da ga bo ogromna zver razgrkala na kosce. Z grozo je pričakoval, kdaj se ga bo kosmatin lotil. A bo ter medved ni kazal nikakih krvoločnih namenov. Dobrodušno je tačal okoli iztegnjeno ležečega fanta in ga povohal zdaj tu zdaj tam. Nato je široko zazijal vsesed na zadnji taci in si začel lizati sprednji, da je glasno smakalo.

Dolfe se ni upal niti ganiti. Mižal je, da bi ne videl, kdaj se bo zver vrgla nanj. Potil se je kakor duša v vica. A ker se medved ni kar nič več zmešnil zanj, se je fant toliko opogumil, da je nekoliko odprl oči in postrani poškilil na svojega soseda. Presenečen je ugotovil, da ima medved okoli vratu pritrjen železen obroč, katerega se je držala dolga veriga.

"Vraga! To bo vendar kakšna nenevarna cirkuška mrcina," se je fant globoko oddahnil. "Sicer ga je strah nekoliko minil, vendar se je toliko še bal, da se ni upal premakniti niti enega uda. Medved je mirno sedel poleg njega in ga ravnodušno gledal s svojimi malimi očmi."

Minilo je skoro deset minut, ko je Dolfe zdajci zaslislal naglo se bližajoče korake. Opazil je visokega moža s fesom na glavi, ki je pritekel po cesti in, opazivši pod lesniko sedečega medveda, skočil k njemu in prijel za verigo, na katero je bila zver pritrjena.

Zagledavši na tleh ležečega fanta, se je lastnik medveda glasno zasmejal in zaklical s krepkim glasom:

"Ustani in ne boj se! Moj Sandor ti ne bo storil ničesar zlega. Je krotak kakor ovca. Ustani, bratec, ustani!"

Dolfe je zdaj naglo skočil na noge in zaklical jezo: "Zakaj izpuščate mrcino, da straši poštene ljudi?"

"Eh, ušel mi je moj Sandor, ušel," je pojasnil Bosanec. "Ko je zagledal tebe, se mi je iztrgal iz rok in jo ubrusil za teboj."

Ustrašil si se ga po nepotrebnem, kajti moj Sandor je dobrušen stric. Le vaju je, prejematí od ljudi sladkorčkov. Ej, Sandor, Sandor, zakaj si tako prestrašil tega gospoda?"

Fanta je bilo počeno sram. Molče je stopal poleg Bosanca proti vasi in se zdaj pa zdaj neprijazno ozrl na strica medveda, ki je kakor pohlevno jagnje sledil svojemu gospodarju.

MATI IN DOMOVINA

V skromni koči za vasjo so na sveti večer poslavljali od svoje drobne sive matere trije sinovi Jakob, Jernej in Tadej. Jakob je bil rokodelc, Jernej vojak, Tadej uradnik. Vsi so jo obiskali za božič. Naslednji dan so morali spej vsi trije nazaj v nenasični požiralnik velikega mesta.

V kotu so se smehljale jaselece, tiste lepe izrezljane, ki jih je naredil rajniki oče, ki je bil izvrsten mizar in dober rezbar. Jakob je pritisnil na vzmet, jaselece so se premaknile, pastirji so poromali proti hlevcu, kjer je kimal stari Jožef in Marija zibalala Božje dete.

Zadnji, najmanjši pastir, se je pa z dudo v ustih sukalo okoli svoje osi in naznanjal svetu veselo sporočilo o novorojenem Bogu.

Vso noč so sedeli bratje pri svoji materi, se z njo pomenkovali in vzbujali mladostne spomine.

"Jaz moram drugam. Daleč vodi moja pot. Ne vem, če bom mogel prihodnji božič k vam," je menil Tadej, ki je dobil službo nekje v tujini.

Jakob je resno segel z roko v jaselece. Vzel je prvega pastirca in dejal:

"Bratci, vzemimo vsak enega! Za onega, ki ne pride ob božiču prihodnja leta domov, bomo namesto njegovega pastirca postavili drobno svečko, da bo oni večer njegov spominj med nami, da nam bo svetila lučka."

"Čez pet let se moramo spet sestati, pa če smo še tako daleč od doma!" je dejal Jernej.

"Čez pet let, ko me bo krila že hladna zemlja!" je jeknilo iz matere starke.

Sinovi so sklonili glave. Kako radi bi ostali pri njej! "Toda borba za kosce kruha jih je gnala po svetu in morali so oditi."

"Torej čez pet let, če ne prej!" je pritrtil Tadej. Njegova roka je segla po pastircu z dudo, ki je zadovoljno plesal okoli svoje osi. Ko ga je Tadej prijel, se je le nerad ločil od jaselece, kakor bi se bal tujine, v katero ga odnese najmlajši sin.

Zjutraj je mati jokala, a sinovi so ji ginjeni stiskali roko in se poslovili.

Jakob je ostal še vedno v mestu. Ko se je bližal prihodnji božič, je Jakob spet prihitel k svoji materi. Sedla sta k jaselecem in čakala Jerneja in Tadeja. Ni ju bilo. "S tresočo se roko je siva starica vtaknila na prostor njenih pastircev dve svečki, ki sta zaplaval med pastirji proti jaselecem."

Mati in sin sta sedela vso noč skupaj in se pogovarjala. Že sta pogoreli svečki, a Jakob je še vedno šepetal z materjo. Mnogo sta si morala povedati, saj nista govorila sama, materinska in sinovska ljubezen je govorila.

Zjutraj je Jakob odšel. Spet je poteklo leto dni. Vrnil se je Jakob, pa tudi Jernej, ki je imel na vratniku tri zvezde in blestečo kolajno na prsih.

Mati se je razveselila. Sedli so k jaselecem. Čakali so nekaj časa. Tadeja ni bilo. Mati je prižgala svečko in jo vteknila tje kaj, kjer je stal pastir v dudo.

Vsi trije so čutili mir svete noči, toda nekaj jim je manjkalo, najmlajšega ni bilo med njimi.

Pretekla sta še dva božiča in bližal se je peti božični večer.

"Letos pridejo vsi trije! Morajo priti!" je kričalo ljubeče materino srce. Njena duša jih

"Medved je edino moje bogastvo," je pripovedoval Bosanec. "Naučen je raznih umetnosti, katere razkazuje ljudem po svetu. On preživlja mene in mojo družino. Zdaj sva namenjena v Ljubljano."

Dospevši do razpotja, se je Bosanec poslovil od Dolfeta in odšel s svojim Sandorjem dalje po cesti, dočim je fant krenil proti vasi.

je vabila in tavalja za njimi daleč po svetu. In dosegla je tudi najmlajšega.

Medtem ko nista bila brata daleč od doma, je gnala Tadeja želja za srečo vedno dalje po svetu. Ni se brigal za klice domovine, ki jih je čul v svojem srcu. Hotel je dalje in dalje, da bi dosegel srečo.

V velikem, neznanem mestu je bil sprejet za uradnika v neko tvornico. Zagledala se je vanj tvorničarjeva hči. Izmed tisočev ji je ugajal vitki tujec krepkih pleč in jasnega, skoro otroškega obraza.

Tvorničar ga je poklical v svojo pisarno in mu predstavil hčer:

"Izbiraj svojo srečo! Vzemi mojo hčer, toda odpovedati se moraš svoji domovini! Naš mora postati in pozabiti, da domuješ tam med gorenjskimi hribi v zanikarni, leseni bajti!"

Je zavabil tvorničar mladeniča. Tadej je hotel odgovoriti. Gospodar ga je prehitel:

"Ne maram takoj tvojega odgovora! Kesal se boš! Pojdi z mojo hčerko na izprehod in se bliže seznanj z njo!"

In odšel je z lepoto tvorničarjevo gospodično. Prijazna in nežna je bila. Pa dobro in čutečo dušo je imela. Bila je pravi anđel varuh vseh ubogih delavcev in trpinov, ki so se mučili v tvornici. Ona je posredovala pri očetu, da jim je lajšal trpljenje in bedo, da jim je večkrat zvišal plačo in se zavzel za vse pohabljene in onemogle.

Tadeja je ljubila vdano in odkritosrčno. Nikoli ga ni vprašala, kakšne narodnosti je. Bila je samo nežna, ljubeča ženska.

Minilo je nekaj tednov. Spet je moral pred tvorničarja.

"Ali ste se odločili?"

"Nisem se še odločil!" je jeknilo iz Tadejevih prsi. Glas mu je trepetal. Zbal se je za svojo izvoljenko, ki jo je vzljubil.

"Rada grem s teboj, kamor hočeš. Tvoja domovina je tudi moja!" mu je zagotavljala ona. Vendar je vedel, da ne bo nikoli mogla z njim, ker stoji vmes njen bogati oče, od katerega je vse odvisno.

Bližal se je božični teden. Zalosten in zamišljen je sedel Tadej v svoji sobici. Že se je odločil. Sklenil je pozabiti domovino in svojo sivo mater, samo da bi ne izgubil svoje ljubljene.

Pa je brskal po kovčegu in zatipal svojega pastirca z dudo. Postavil ga je na mizo in se spomnil:

"Letos bo pet let!"

In tedaj je zaplakal kakor otrok:

"Ne! Ne bom te izdal, siva moja mati, ne tebe, dom moj mili med gorami! Svojo ljubezen vama žrtvujem! Vrnem se!"

Prišel je pospravljati svoje stvari. Počasi se je hotel pripraviti za odhod. Časa je imel

dovolj. Še več dni je manjkalo do božiča.

Naslednje jutro so se pa odprla vrata in vstopil je tvorničarjev sluga. Prosil ga je, naj se takoj oglasi pri gospodarju.

"Ali ste se naposled odločili?" je vprašal tovarnar.

"Da! Odločil sem se! Čez dva dni odpotujem, čez štiri dni, na sveti večer, bom že doma. Oprostite mi! Vaša hči naj mi odpusti! V duši mi bo ostal spomin nanjo kakor lepa pesem. Matere in domovine pa ne morem zatajiti!"

Tovarnar ga je odslovil. Ko je izvedela njegova hči, da Tadej odide, se je onesvestila. Dan in noč se ji je ledlo. Ona pač ni še nikoli ljubila in Tadej je bila njena prva ljubezen.

Stari tvorničar je sedel pri njeni postelji. Težke misli so se porajale v njegovi duši. Boril se je sam s seboj. Spomnil se je, da je tudi njegova domovina tam blizu gorenjskih planin. Že zdavnaj jo je pozabil in izdal, samo da je obogatel.

In pojavila se je pred njegovo dušo slika njegove dobre matere. Leta in leta ga je čakala. Dobivala je od njega samo mrzel denar. On, bedak, je pa menil, da se je s tem odkupil! Pa mu zdaj ni še dovolj! Se tega mladeniča hoče onesrečiti. Ne, ne!

Ko je mrzlo jutro vstajalo nad belimi, zasneženimi strehami, se je tvorničar odločil. Sam se je napotil k Tadeju, potkal in vstopil.

Začuden je mladenič pogledal svojega gospodarja. Še stol mu je pozabil ponuditi.

Tvorničar mu je ponudil roko:

"Pojdite k moji hčerki! Potolžite jo in bodita srečna! Vrnite se z njo pod lepe gorenjske snežnike, ki so se zarezali tudi v moje srce, da sem bolehal hrepenenja za njimi, čeprav sem menil, da sem jih pozabil. Tudi jaz pridem za vama."

"Spet ga ne bo! Sami bomo brez njega, ki ga tako željno čakamo moja duša! Morda je letos zadnji božični večer mojega življenja? Kako rada bi še enkrat videla Tadeja!" je vzdihovala mati star